

୯ ମଇ ୨୦୨୪ ଖୁତ୍‌ବା ଜୁମାର ସାରାଂଶ
ସ୍ଥାନ - ମସଜିଦ୍ ମୁବାରକ, ଇସଲାମାବାଦ୍ ଟିଲପୋର୍ଡ୍

ଯୁଦ୍ଧ ଓ ସରିୟାର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକତାରେ ନବାଶ୍ରେଷ୍ଠ ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ ^{ସ.ଅ}ଙ୍କ ପବିତ୍ର ଜୀବନୀର ବର୍ଣ୍ଣନା । ସମ୍ପ୍ରତି ଯୁଦ୍ଧର ଯେଉଁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପରିସ୍ଥିତି ଉତ୍ପତ୍ତି ତହିଁରେ (ବିରାମ) ଲାଗିବା ନିମନ୍ତେ ଦୁଆ କରିବାକୁ ଆହ୍ୱାନ ।

ଅଶହଦୁ ଅଲଲା ଇଲାହା ଇଲଲ୍ଲାହୁ ଓହ୍‌ଦହୁ ଲାଶରିକା ଲହୁ ଓଅଶହଦୁ ଅନା ମୁହମ୍ମଦନ୍ ଅବ୍‌ଦୁହୁ ଓରସୁଲୁହୁ ଅମ୍ମାବାଦ୍ ଫତ୍‌ହୁବିଲ୍ଲା ହିମିନଶ୍ ଶୈତା ନିରରଜିମ୍ । ବିସ୍‌ମିଲ୍ଲା ହିରରହେମା ନିରରହିମ୍ । ଅଲହମ୍‌ଦୁ ଲିଲ୍ଲାହି ରବ୍‌ବିଲ୍ ଆଲମିନ୍ ଅରରହମା ନିରରହିମ୍ । ମାଲିକି ସୋମିଦ୍‌ଦିନ୍ । ଇସ୍‌କା ନାବୁଦୁ ଓ ଇସ୍‌କା ନସତଇନ୍ । ଇହିଦିନସ୍ ସିରାତଲ୍ ମୁସତକିମ୍ ସିରାତଲ୍ ଲଜିନା ଅନ୍‌ଅମତା ଅଲ୍‌ହିମ୍ ଗୈରିଲ୍ ମରୟୁବି ଆଲ୍‌ହିମ୍ ଓଲ୍‌ହାଲ୍‌ଲିନ୍ ।

ତଶହୁଦ୍, ତଉଜ୍ ଓ ସୁରାଃ ଫାତିହାର ଆବୃତ୍ତି କରିବା ପରେ ପ୍ରିୟ ହୁଜୁର ଅନଓର^{ସ.ଅ} କହିଲେ; ଗତ ଖୁତ୍‌ବାରେ ମୌତା ଯୁଦ୍ଧର ଚର୍ଚ୍ଚା ଚାଲିଥିଲା । ମୌତା ଯୁଦ୍ଧର ଅବଶିଷ୍ଟ ଘଟଣାବଳୀର ବର୍ଣ୍ଣନା ଏପରି ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି ଯେ, ହଜରତ ଖାଲିଦ୍ ବିନ୍ ଓଲିଦ୍^{ସ.ଅ} ବର୍ଣ୍ଣନା କରନ୍ତି; ମୌତା ଯୁଦ୍ଧ ଦିନ ମୋ ହସ୍ତରେ ନଅ ଗୋଟି ଖଣ୍ଡା ଭାଙ୍ଗି ଥିଲା । ଆଉ କେବଳ ଗୋଟିଏ ଚଉଡ଼ା ଯମ୍‌ନୀ ଖଣ୍ଡା ବାକି ରହିଯାଇଥିଲା । ଏହି ବର୍ଣ୍ଣନାରୁ ଜ୍ଞାତ ହେଉଛି ଯେ, ମୁସଲମାନମାନେ ବହୁଳ ସଂଖ୍ୟକ ଅମାନ୍ୟକାରୀଙ୍କୁ ବଧ କରିଥିଲେ । କାରଣ ଏତଦ୍ ଭିନ୍ନ ସେମାନେ ଅମାନ୍ୟକାରୀଙ୍କ କବଳରୁ ମୁକ୍ତି ପାଇପାରି ନଥାନ୍ତେ । ତେବେ ସମୁଦାୟ ମୁସଲମାନ ସୈନିକଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ୩୦୦୦ ଥିଲା ଯେତେବେଳେ କି ଅମାନ୍ୟକାରୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଦୁଇ ଲକ୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ରହିଥିଲା ।

ହଜରତ ମୁସଲେହ୍ ମଉଦ୍^{ସ.ଅ} ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଛନ୍ତି; କେତେକ ଲୋକ ସମସ୍ୟାକୁ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରିନେଇଥାନ୍ତି ତ ଆଉ କେତେକ ଲୋକ ତାହାର ଖୁଅ ପାଇ ନଥାନ୍ତି । ତେବେ ଏକଥାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଥାଏ ଯେ, ଯେଉଁ ଲୋକମାନେ ବୁଦ୍ଧିମାନ ସେମାନେ ସେହି ଅଜ୍ଞାତ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ବୁଝାନ୍ତୁ, ଏପରି କହିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ କି ସେମାନେ ସ୍ୱୟଂ କାହିଁ ଚିନ୍ତା ଓ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରୁ ନାହାନ୍ତି ଅବା ସେମାନଙ୍କର କୌଣସି ଅତ୍ୟନ୍ତହିତ ପାପ ଯୋଗୁଁ ସେମାନେ ପ୍ରଭୁଙ୍କ କୃପା ଲାଭ କରିବାରୁ ବଞ୍ଚିତ ରହିଛନ୍ତି । ତେବେ ଏହି କଷ୍ଟସାଧ୍ୟ ବିଷୟ ଦୁଇ କିସମର । ଗୋଟିଏ ଜ୍ଞାନ ଭିତ୍ତିକ ବିଷୟ ଯାହାକି ସୁସ୍ଥ ଦର୍ଶନ ତତ୍ତ୍ୱ ଉପରେ ପର୍ଯ୍ୟବସିତ ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ ଏକେଶ୍ୱରବାଦ । ଏହାର ଏତିକି କଥା ତ (ସାଧାରଣ ଲୋକେ) ବୁଝନ୍ତି ଯେ, ପରମେଶ୍ୱର ଏକ ଓ ଅଦ୍ୱିତୀୟ । କିନ୍ତୁ ଆଗକୁ ଏହି ବିଷୟରେ ସାଧୁସନ୍ଥଙ୍କ ସୁସ୍ଥ ତତ୍ତ୍ୱ ଯେ, କିପରି ମନୁଷ୍ୟର ପ୍ରତ୍ୟେକ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଇଶ୍ୱରଙ୍କ ଏକେଶ୍ୱରବାଦ ପ୍ରଭାବ ପକାଇଥାଏ । ଏକଥାକୁ ବୁଝିବା ସକାଶେ ଜଣେ ବିଦ୍ୱାନ ଓ ମନୀଷୀର ଆବଶ୍ୟକତା ପଡ଼ିଥାଏ । କାରଣ ସେହି ରହସ୍ୟ ଓ ଜ୍ଞାନ ଭିତ୍ତିକ ଗୁଡ଼ ପ୍ରସଙ୍ଗ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ବୁଝା ପଡ଼ି ନଥାଏ, ଯେହେତୁ ଏହି ବିଷୟ ତାହାର ବୋଧଶକ୍ତି ବହିର୍ଭୂତ । ହଁ ଏତିକି କଥା ତ ନିଶ୍ଚିତ ରୂପେ ବୁଝି ପାରିଥାଏ ଯେ, ପବିତ୍ର କୁରଆନ ଏକ ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ଉପାସ୍ୟର ଖଣ୍ଡନ କରିଥାଏ । ଦ୍ୱିତୀୟତଃ ଏହି ସମସ୍ୟା ଏପରି ଅର୍ଥ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥାଏ ଯାହାକି ଜ୍ଞାନ ଭିତ୍ତିକ ତ ନୁହେଁ କିନ୍ତୁ ତାହା ସେହି ଭାଷାରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଥିବ, ଯାହାକୁ ଉପମା (ସାଦୃଶ୍ୟ) ସୂଚକ କହନ୍ତି । ସାଧାରଣ ଲୋକେ ସେହି ଭାଷାକୁ ଜାଣିଥିବା ଯୋଗୁଁ ତାହାର ଏପରି ଅର୍ଥ କରିଦେଇଥାନ୍ତି, ଯାହାକି ସତ୍ୟ ଓ ବାସ୍ତବତା ଉପରେ ଆଧାରିତ ନୁହେଁ । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ ନବାଶ୍ରେଷ୍ଠ ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ ^{ସ.ଅ}ଙ୍କ କାଳରେ ଗୋଟିଏ ଘଟଣା ଘଟିଲା । ଯେତେବେଳେ ସିରିୟା ଯୁଦ୍ଧ ସମୟରେ ହଜରତ ଜାଫର୍ ^{ସ.ଅ}ଙ୍କ ଶହିଦ୍

ହେବା ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ ହୁଜୁର^{୨.୧} କହିଲେ; କ'ଣ ଜାଫର୍^{୨.୧} ପାଇଁ ରୋଦନକାରୀ କେହି ନାହାନ୍ତି ? ଏହାର ଅର୍ଥ ଏହା ନଥିଲା ଯେ, ଲୋକମାନେ ଯାଇ ତାଙ୍କ (ଶୋକସନ୍ତାପରେ) ବିଳାପ କରନ୍ତୁ, ବରଂ ଏହା ମନସ୍ତାପ ପରିପ୍ରକାଶ କରିବାର ଏକ ଶୈଳୀ ଥିଲା । ଏହାର ଯଥାର୍ଥ ଥିଲା ଯେ, ଏହି ଯୁଦ୍ଧରେ ଆମ ଭାଇ ମଧ୍ୟ ଆରପାରିକୁ ଚାଲି ଯାଇଛନ୍ତି ତଥାପି ଆମେ ଯେଉଁଠି ରକ୍ଷା କରୁଛୁ । କିନ୍ତୁ ମହାଭାଗଙ୍କର ଏହି ଉକ୍ତିର ଲୋକେ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ଅର୍ଥ ବୁଝିଲେ ଏବଂ ନିଜ ମହିଳାମାନଙ୍କୁ ହଜରତ ଜାଫର୍^{୨.୧}ଙ୍କ ଘରକୁ ପ୍ରେରଣ କରିଦେଲେ । ଆଉ ସେମାନେ ଯାଇ ତାଙ୍କ ଘରେ ରୋଦନ କରିବା ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲେ । ଯେତେବେଳେ ମହାଭାଗଙ୍କୁ ଏହାର ସୂଚନା ମିଳିଲା ସେତେବେଳେ ହୁଜୁର କହିଲେ; ମୋ କହିବାର ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ତ ଆଦୌ ନଥିଲା । ବସ୍ତୁତଃ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଯାଇ ସେମାନଙ୍କୁ ସେଥିରୁ ବାରଣ କଲେ । କିନ୍ତୁ ସେମାନେ ସେଥିରୁ ନିବୃତ୍ତ ହେଲେ ନାହିଁ । ତେଣୁ ସେ ଫେରି ଆସି ପୁଣ୍ୟଶ୍ଳୋକଙ୍କୁ ଖବର ଦେଲେ ଯେ, ସେମାନେ ମୋ କଥା ଶୁଣୁ ନାହାନ୍ତି । ପ୍ରତିଉତ୍ତରରେ ପୁଣ୍ୟଶ୍ଳୋକ କହିଦେଲେ, ସେମାନଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରେ ମାଟି ପକାଅ ତାପ୍ତର୍ଯ୍ୟ ଏହା ଥିଲା କି ସେମାନଙ୍କ କଥା ଛାଡ଼ିଦିଅ । ପରିଶେଷରେ ସେମାନେ ସ୍ୱୟଂ ନିରବ ହୋଇଯିବେ । କିନ୍ତୁ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଏକଥାର ମଧ୍ୟ ଆକ୍ଷରିକ ଅର୍ଥ ବାହାର କରି ସତକୁ ସତ ଯାଇ ସେମାନଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରେ ମାଟି ଢାଳିବା ଆରମ୍ଭ କଲା । ଏଥିରେ ହଜରତ ଆଏଶା^{୨.୧} ତାଙ୍କ ଉପରେ ବିରକ୍ତ ହେଲେ ଯେ, ତୁମେ କଥାର ମର୍ମ ବୁଝି ପାରିଲ ନାହିଁ ।

ଅଲ୍ଲାମା ଇବନେ କସିରଙ୍କ ପୁସ୍ତକ ‘ଅଲ୍‌ବଦାୟା ଓ ଅଲ୍‌ନହାୟା’ରେ ମୌତା ଯୁଦ୍ଧରେ ଶହିଦ୍ ହୋଇଥିବା ମୁସଲମାନମାନଙ୍କ ଚର୍ଚ୍ଚା କରି ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ଯେ, ସେମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ୧୨ ଥିଲା । ଆଉ କେତେକ ବର୍ଷନାରେ ଏହି ସଂଖ୍ୟା ଅଧିକ ଦର୍ଶାଯାଇଛି । ତେବେ ସେ ଯାହା ହେଉ ଏହା ବହୁତ ବଡ଼ ଚମତ୍କାର ଯେ, ଦୁଇଟି ସେନା ବାହିନୀ ମୁହାଁମୁହିଁ ହେବା ସମୟରେ ଯେଉଁ ଦଳଟି ଇଶ୍ଵରଙ୍କ ମାର୍ଗରେ ସଂଘର୍ଷ କରୁଥିଲା ସେମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ମାତ୍ର ତିନି ହଜାର ଥିବା ସ୍ଥଳେ ଶତ୍ରୁ ପକ୍ଷର ସଂଖ୍ୟା ଦୁଇଲକ୍ଷ ରହିଥିଲା । ତଥାପି ମୁସଲମାନମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଖୁବ୍ ସ୍ୱଳ୍ପସଂଖ୍ୟକ ସୈନିକ ଶହିଦ୍ ହୋଇଥିଲେ । ଅପରପକ୍ଷେ ଅବିଶ୍ୱାସକାରୀଙ୍କର ବହୁଳ ସଂଖ୍ୟକ ଲୋକ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ହୋଇଥିଲେ ।

ପୁନଶ୍ଚ ଆଉ ଏକ ସରିୟାର ଚର୍ଚ୍ଚା ରହିଛି, ଯାହାକି ଉମ୍‌ରୋ ବିନ୍ ଆସ୍ ନାମରେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ । ଏହି ସରିୟା ଜମାଦିଉଲ୍ ସାନି ାହିଜ୍‌ରୀରେ ସଙ୍ଘଟିତ ହୋଇଥିଲା । ଇବନେ ଇସହାକଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତେ ଏକଥାରେ ଏକମତ ଯେ, ଏହି ସରିୟା ମୌତା ଯୁଦ୍ଧ ପରେ ଓ ଜମାଦିଉଲ୍ ସାନି ାହିଜ୍‌ରୀରେ ଘଟିଥିଲା । ଏହି ଯୁଦ୍ଧର ମୁଖ୍ୟ କାରଣ ଏହା ଥିଲା କି ନବାଶ୍‌ଶଙ୍କୁ ସୂଚନା ମିଳିଲା ଯେ, ବନ୍ଦୁ କଜା’ର ଏକ ଦଳ ମଦିନାର ଆଖପାଖ ଅଞ୍ଚଳରେ ଆକ୍ରମଣ କରିବାର ପ୍ରସ୍ତୁତି (ସମରାଭ୍ୟାସ) କରୁଅଛି । ତେଣୁ ତାହାର ମୂଲୋପାଟନ କରିବା ନିମନ୍ତେ ମହାଭାଗ ହଜରତ ଉମ୍‌ରୋ ବିନ୍ ଆସ୍^{୨.୧}ଙ୍କୁ ପ୍ରେରଣ କଲେ । ମହାଭାଗ ତାଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱରେ ଅନସାର୍ ଓ ପ୍ରବାସକାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ୩୦୦ ସାହାବିଙ୍କୁ ଚୟନ କରି ପ୍ରସ୍ଥାନ କରିବାର ଆଦେଶ ଦେଲେ । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ତିନିଜଣ ଅଶ୍ୱାରୋହୀ ଥିଲେ, ରସୁଲୁଲ୍ଲା^{୨.୧} ହଜରତ ଉମ୍‌ରୋ^{୨.୧}ଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ଧବଳ ରଙ୍ଗର ଧୂଜା ପ୍ରସ୍ତୁତ କଲେ । ତତ୍ ସହିତ ଏକ କଳା ବର୍ଷ୍ଣର ଧୂଜା ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କଲେ । ହଜରତ ଉମ୍‌ରୋ^{୨.୧} ରଣକୌଶଳର ଜଣେ ସୁଦକ୍ଷ ବିନ୍ଧାଣୀ ଥିଲେ ତଥା ଯୁଦ୍ଧ କୃତନୀତି ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ବେଶ ଭଲ ଭାବରେ ଅବଗତ ଥିଲେ । ପୁଣ୍ୟଶ୍ଳୋକ ତାଙ୍କର ଏହି ରଣ କୌଶଳତା ଯୋଗୁଁ ତାଙ୍କୁ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କର ସେନାଧ୍ୟକ୍ଷ ନିଯୁକ୍ତ କରିଥିଲେ ।

ତେବେ ଇସଲାମୀୟ ସେନା ପ୍ରସ୍ଥାନ କଲା, ସେମାନେ ରାତ୍ର ସମୟରେ ଯାତ୍ରା କରୁଥିଲେ ଏବଂ ଦିବସରେ ଛପି ରହୁଥିଲେ । ଏପରିକି ସେମାନେ ଜିଯାମ୍ କବିଲାର ସଲାସିଲ୍ ନାମକ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦର ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚିଗଲେ । ଏହି ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଏହାକୁ ସରିୟା ଜାତୁସ୍ ସଲାସିଲ୍ ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଏ । ନିର୍ଦ୍ଦର ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚିବା ପରେ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କୁ

ଜ୍ଞାତ ହେଲା ଯେ, ଶତ୍ରୁର ସଂଖ୍ୟା ଢେର ଅଧିକ ରହିଛି । ତେଣୁ ହଜରତ ଉମରୋ^{ର.ଅ} ଆଉ ସାହାଯ୍ୟ ଆଣିବା ନିମନ୍ତେ ହଜରତ ରାଫେ^{ର.ଅ}କୁ ହୁଜୁର^{ସ.ଅ}ଙ୍କ ନିକଟକୁ ପ୍ରେରଣ କଲେ । ଅତଏବ ମହାଭାଗ ହଜରତ ଅବୁ ଉବେଦାଃ ବିନ୍ ଜରାଃ^{ର.ଅ}ଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଏକ ଧୂଜା ପ୍ରସ୍ତୁତ କଲେ ଏବଂ ୨୦୦ ଜଣ ଅନସାର୍ ଓ ପ୍ରବାସକାରୀଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ସାଥରେ ପ୍ରେରଣ କରିଦେଲେ । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ହଜରତ ଅବୁବକର^{ର.ଅ} ଓ ହଜରତ ଉମର^{ର.ଅ} ମଧ୍ୟ ସାମିଲ ଥିଲେ । ପୁଣ୍ୟଶ୍ଳୋକ ହଜରତ ଅବୁ ଉବେଦାଃ^{ର.ଅ}କୁ ପ୍ରେରଣ କରିବା ସମୟରେ ଏହି ଉପଦେଶ ଦେଲେ ଯେ, ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚିବା ମାତ୍ରେ ହଜରତ ଉମରୋ^{ର.ଅ}ଙ୍କ ସହିତ ସମ୍ମିଳିତ ହୋଇଯିବ । ଆଉ ଗୋଟିଏ ସେନା ବାହିନୀ ହୋଇ (ଶତ୍ରୁର ମୁକାବିଲା କରିବ) ଓ ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟରେ ମତଭେଦ ସୃଷ୍ଟି କରିବ ନାହିଁ ।

ବସ୍ତୁତଃ ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି ଯେ, ମୁସଲମାନ ସେନା (ମଦିନାରୁ) ବାହାରିଗଲା ଏବଂ ଶତ୍ରୁ ଅଞ୍ଚଳରେ ପହଞ୍ଚି ସେମାନଙ୍କୁ ଧୁଳିଶାତ କରିବା ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲା । ଶେଷରେ ମୁସଲମାନମାନେ ବିଜୟ ମଣ୍ଡିତ ହେଲେ । ଆଉ ଯେତେବେଳେ ମୁସଲମାନ ସେନା ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ଯେଉଁସ୍ଥଳେ ଶତ୍ରୁ ଏକତ୍ରୀତ ଥିବାର ସୂଚନା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା, ମୁସଲମାନମାନଙ୍କ ଆଗମନର ଖବର ଶୁଣି ଶତ୍ରୁ ସେଠାରୁ ପଳାୟନ କଲା ଓ ବିଚ୍ଛୁରିତ ହୋଇଗଲା । ମୁସଲମାନମାନେ ସେମାନଙ୍କ ପିଛା କଲେ ଓ ଶତ୍ରୁର ଏକ କ୍ଷୁଦ୍ର ଦଳ ସହିତ ତାଙ୍କର ମୁହାଁମୁହିଁ ହେଲା । ମୁସଲମାନମାନେ ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ଆକ୍ରମଣ କରି ତାଙ୍କୁ ପରାଜିତ କଲେ ଓ ବାକି ଅମାନ୍ୟକାରୀମାନେ ସେଠାରୁ ପଳାୟନ କଲେ ।

ତା'ପରେ ଆଉ ଏକ ସରିୟା ହଜରତ ଅବୁ ଉବେଦାଃ ବିନ୍ ଜରାଃ^{ର.ଅ}ଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱରେ ସଫଟିତ ହୋଇଥିଲା । ଉକ୍ତ ସରିୟା ରଜବ୍ ମାସ ୮ ହିଜ୍ରିରେ ଘଟିଥିଲା । ଏହାର ଅନ୍ୟ ନାମ ହେଉଛି ସରିୟା ସୈଫୁଲ୍ ବହର । ସୈଫୁଲ୍ ବହର ଅର୍ଥାତ୍ ସମୁଦ୍ର ତଟଦେଶ । ଏହି ସରିୟାରେ ସାହାବା ଲୋହିତ ସାଗର (ରେଡ୍ ସି) ତଟଦେଶରେ ଅବସ୍ଥାନ କରିଥିଲେ, ତେଣୁ ତାହାର ଏପରି ନାମକରଣ କରାଯାଇଛି । ଏହି ଯୁଦ୍ଧରେ ଏପରି ସମୟ ମଧ୍ୟ ଆସିଥିଲା ଯେତେବେଳେ ମୁସଲମାନ ସୈନିକମାନେ ଗଛର ପତ୍ର ଖାଇବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହୋଇଥିଲେ । କାରଣ ସେମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ଖାଇବା ନିମନ୍ତେ କୌଣସି ଖାଦ୍ୟ ପଦାର୍ଥ ନଥିଲା । ଏହି ସେନାଦଳର ଅଧକ୍ଷ ହଜରତ ଅବୁ ଉବେଦାଃ ବିନ୍ ଜରାଃ^{ର.ଅ}ଙ୍କ ସାଥରେ ହୁଜୁର^{ସ.ଅ} ୩୦୦ ପ୍ରବାସକାରୀ ଓ ଅନସାର୍ ସାହାବିଙ୍କୁ ବନ୍ଦୁ ଢୁହେନାଃର ଶାଖା କବିଲା ଅଭିମୁଖେ ପ୍ରେରଣ କରିଥିଲେ । ଏହି ସୈନ୍ୟ ଦଳରେ ହଜରତ ଉମର^{ର.ଅ} ମଧ୍ୟ ସାମିଲ ଥିଲେ । ଏହି ଅଭିଯାନର ମୁଖ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏହା ବର୍ଷନା କରାଯାଉଛି ଯେ, କୁରେଶ ମକ୍କାର ଏକ ଦଳ ଖାଦ୍ୟଶସ୍ୟ ଧରି ସିରିୟା ଦେଶରୁ ମକ୍କା ଅଭିମୁଖେ ସମୁଦ୍ରତଟ ପଥରେ ଯାତ୍ରା କରୁଥିଲା । କିନ୍ତୁ ମାର୍ଗରେ ଢୁହେନା କବିଲା ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ଆକ୍ରମଣ କରିଦେବାର ଭୟ ରହିଥିଲା, ଯେହେତୁ ତାହା ସୁଲହ୍ ଦୁଦେବିସ୍ୱାର ସମୟ ଥିଲା । ଆଉ ଢୁହେନା କବିଲା ହୁଜୁର^{ସ.ଅ}ଙ୍କର ମିତ୍ର ଥିଲା । ତେଣୁ ମହାଭାଗ ନିଜ ଦୂରଦର୍ଶୀତାରେ ଏକ ସୁରକ୍ଷାକାରୀ ଦଳ ସେମାନଙ୍କ ନିକଟକୁ ପ୍ରେରଣ କଲେ । ଯଦ୍ୱାରା କୁରେଶ ଦଳକୁ କୌଣସି ପ୍ରକାର ସଂଘର୍ଷର ଆଶଙ୍କା ଘାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ମୁସଲମାନମାନେ ଶାନ୍ତିର ସନ୍ଧି ଭଙ୍ଗ କରିଥିବାର ସେମାନେ କୌଣସି ଆଳ କରିପାରିବେ ନାହିଁ । ଏଥିରୁ ପ୍ରତୀତ ହେଉଛି ସେହି ସାହାବାମାନେ କାହାରି ସହିତ ଲଢ଼ିବା ପାଇଁ ଯାଇ ନଥିଲେ । ତେଣୁ ଏହି ଅଭିଯାନରେ ୧୫ଦିନରୁ ଅଧିକ ଅବଧି ଅବସ୍ଥାନରେ କୌଣସି ସଂଘର୍ଷର ଚର୍ଚ୍ଚା ମିଳୁ ନାହିଁ ।

ମହାମହିମ ହୁଜୁର ଅନସ୍ୱର^{ଅ.ବ} କହିଲେ; ଏବେ ପାକିସ୍ତାନ ଓ ହିନ୍ଦୁସ୍ତାନ ମଧ୍ୟରେ ଯୁଦ୍ଧର ପରିସ୍ଥିତି ଘନିଭୂତ ହେଉଅଛି । ଏଥିପାଇଁ ବହୁତ ଦୁଆ କରିବେ ଯେ, ଉଭୟ ଦେଶ ମଧ୍ୟରେ ସନ୍ଧି ସ୍ଥାପନ ହେଉ ଓ ଶାନ୍ତିର ପରିବେଶ ଉତ୍ପନ୍ନ ହେଉ । କାରଣ ଆଜିକାଲି ଯୁଦ୍ଧରେ ଯେପରି ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ର ବ୍ୟବହାର ହେଉଅଛି, ସେଥିରେ ନିରାହ ସହରବାସୀଙ୍କ ମଧ୍ୟ ପ୍ରାଣହାନୀ ଘଟିଥାଏ । ସୁତାରା ବହୁତ ଦୁଆ କରିବା ଉଚିତ୍ ଯେ, ଉଭୟ ପକ୍ଷ ସନ୍ଧି କରିବାକୁ

ରାଜି ହୋଇଯାନ୍ତୁ ଏବଂ ବଡ଼ ଧରଣର କ୍ଷତିରୁ ସୁରକ୍ଷିତ ରୁହନ୍ତୁ । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ଏକଥା ମଧ୍ୟ ସ୍ମରଣ ରଖିବେ ଯେ, ଆଜିକାଲି ସୋଶାଲିଆଲ୍ ମିଡ଼ିଆ ଓ ଇଣ୍ଟରନେଟ୍ ତଥା ଏପରି ମାଧ୍ୟମ ଅର୍ଥାତ୍ ଇଲୋକଦ୍ରୋନିକ୍ ମିଡ଼ିଆ ରହିଛି, ମେସେଜ୍ କରାଯାଉଛି । ଏସବୁରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅତି ସ୍ଵାଧୀନ ଭାବରେ ଆଲୋଚନା କରି ଦେଇଥାନ୍ତି । ସେଥିରେ ଲାଭ କମ୍ କିନ୍ତୁ କ୍ଷତି ଅଧିକ ହୋଇଥାଏ । ନିଜ ଆତ୍ମ ମୁକ୍ତ କଣ୍ଠରେ ଲୋକେ ପରିପ୍ରକାଶ କରିଥାନ୍ତି ଯେ ଆମେ କ’ଣ ଚାହୁଁଛୁ । ତେବେ ଆମ ଅହେମଦିମାନଙ୍କୁ ଏଥିରୁ ବିରତ ରହିବା ଉଚିତ୍ । ଯଦି କାହାରିକୁ ବାଉଁ ଦେବା ଅତି ଜରୁରୀ ତେବେ ତାହାକୁ ଶାନ୍ତି ଓ ନିରାପତ୍ତାର ବାଉଁ ପ୍ରେରଣ କରନ୍ତୁ ।

ହଜରତ ମସିହ ମଉଦ^{ଅ.ସ} ମଧ୍ୟ ନିଜ ଜୀବନର ଶେଷ ସମୟରେ “ପୈଗାମେ ସୁଲହ୍” (ପୁସ୍ତକ) ରଚନା କରିଥିଲେ । ସେଥିରେ ହୁଜୁର^{ଅ.ସ} ଏହି ସନ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ଅର୍ଥାତ୍ ଶାନ୍ତି, ମୈତ୍ରୀ ଓ ସନ୍ଧିର ସନ୍ଦେଶ । ତେଣୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅହେମଦିକୁ ଏକଥା ସ୍ମରଣ ରଖିବା ଉଚିତ୍ ଓ ଏଥିପାଇଁ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା କରିବା ଉଚିତ୍ । ଅଲ୍ଲାଃତାଲା ସମସ୍ତ ନିରାହ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ସୁରକ୍ଷିତ ରଖନ୍ତୁ । ଏପରି ପ୍ରତୀତ ହେଉଛି ଶକ୍ତିଶାଳୀ ରାଷ୍ଟ୍ରମାନେ ଏହି ଘଟଣାକୁ ଅଧିକ ବ୍ୟାପକ ହେବାକୁ ଉଦ୍ୟମ କରୁଛନ୍ତି । ସେମାନେ ଚାହୁଁଛନ୍ତି ଯେ, ଏହି ଦୁଇ ଦେଶ ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟରେ ଲଢ଼ି ଦୁର୍ବଳ ହୋଇଯାନ୍ତୁ । ଆଉ ସେମାନଙ୍କର ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ର ବିକ୍ରୟ ହେଉ । ଅଲ୍ଲାଃତାଲା ସେମାନଙ୍କ କବଳରୁ ମଧ୍ୟ (ଦେଶମାନଙ୍କୁ) ରକ୍ଷା କରନ୍ତୁ । ଏହିପରି ମଧ୍ୟ-ଏସିଆର ଲୋକମାନଙ୍କ ସକାଶେ ମଧ୍ୟ ଦୁଆ କରିବେ, ଅଲ୍ଲାଃତାଲା ସେମାନଙ୍କ ସକାଶେ ସହଜତାର ମାର୍ଗ ଉନ୍ମୁକ୍ତ କରିଦିଅନ୍ତୁ ଏବଂ ସେମାନେ ନିଜ ଦେଶରେ ଶାନ୍ତିର ସହିତ ବସବାସ କରନ୍ତୁ । କିନ୍ତୁ ପ୍ରକାଶ୍ୟରେ ତ ଏପରି ଶାନ୍ତି ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହେବାର ଦୃଶ୍ୟମାନ ହେଉ ନାହିଁ । ବରଂ ଏହି ଚେଷ୍ଟା ଚାଲିଛି ଯେ, ସେମାନଙ୍କୁ ସେଠାରୁ ବହିଷ୍କୃତ କରାଯାଉ ଏବଂ ଏଥିରେ ସମସ୍ତ ଦେଶମାନେ ସାମିଲ ଅଛନ୍ତି । ଅଲ୍ଲାଃତାଲା ମୁସଲମାନ ରାଷ୍ଟ୍ରମାନଙ୍କ ସର୍ବଦୁର୍ଦ୍ଦି ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ ଓ ସେମାନେ ଏକ ହୋଇଯାନ୍ତୁ । ଯଦି ସେମାନେ ଏକ ହୋଇଯିବେ ତେବେ ଅନେକ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ହୋଇଯିବ ।

ଆଉ ଯଦି ବିଶ୍ଵଯୁଦ୍ଧ ହୁଏ ତେବେ କେତେକ ଲୋକେ ଓ ଦେଶମାନେ ମଣ୍ଡୁଛନ୍ତି କି ସେମାନେ (ତାହାର ବିଭୀଷିକାରୁ) ସୁରକ୍ଷିତ ରହିବେ । କିନ୍ତୁ ଏହା ସେମାନଙ୍କ ଭ୍ରମ ଧାରଣା, ତାହା ସେମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ନିଜ ଆୟତଧାନ କରିନେବ । ସୁତରାଂ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଏହି ଭ୍ରମ ଧାରଣାର ନିବାରଣ କରିବା ଉଚିତ୍ । ଅଲ୍ଲାଃତାଲା ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସୁରକ୍ଷିତ ରଖନ୍ତୁ । ସେ ଯାହା ହେଉ ଯେପରିକି ମୁଁ ସର୍ବଦା କହିଥାଏ ଯେ, ଏଥିରୁ ବର୍ତ୍ତି ରହିବାର ଏକ ମାତ୍ର ଉପାୟ ହେଉଛି ନିଜ ପାଳନକର୍ତ୍ତା ନିକଟରେ ନତମସ୍ତକ ହେବା । ଏତଦ୍ ବ୍ୟତୀତ ସୁରକ୍ଷିତ ରହିବାର ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବାଟ ନାହିଁ । ଏଥି ସକାଶେ ଅଲ୍ଲାଃତାଲା ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଶକ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ । ଆମିନ୍ ।

ଅଲ୍ହମ୍ଦୁ ଲିଲ୍ଲାହି ନହମ୍ଦୁହୁ ଓ ନସତଇନୁହୁ ଓନସତର୍ଫିରୁହୁ ଓନୁମିନୁ ବିହି ଓନତଓକକଲୁ ଅଲ୍ଲେହି ଓ ନଉଜୁବିଲ୍ଲା ମିନ୍ ଶୁରୁରେ ଅନ୍ଫୁସିନା ଓ ମିନ୍ ସଇସ୍ଵାତି ଆମାଲିନା ମଇଁ ସହ୍ଦିହିଲ୍ଲା ଫିଲାମୁଜିଲ୍ଲା ଲହୁ ଓମଇଁ ସୁଜ୍ଜିଲ୍ଲାହୁ ଫିଲା ହାଦିସ୍ଵା ଲହୁ ଓନଶହ୍ଦୁ ଅଲ୍ଲା ଇଲାହା ଇଲ୍ଲାହୁ ଓନଶହ୍ଦୁ ଅନ୍ନା ମୁହମ୍ମଦନ୍ ଅବ୍ଦୁହୁ ଓରସୁଲୁହୁ । ଇବାଦଲ୍ଲାହି ରହମ୍ଦୁକୁଲ୍ଲାହା ଇନ୍ନଲ୍ଲାହା ସ୍ଵାମୁରୁବିଲ୍ ଅବ୍ଲେ ଓଲ୍ ଇହ୍ସାନି ଓଇତାଇଜିଲ୍ କୁରବା ଓସ୍ଵନ୍ହା ଅନିଲ୍ ଫହ୍ଶାଲ ଓଲ୍ ମୁନକରି ଓଲ୍ ବଗ୍ଲ ସୁଇଜୁକୁମ୍ ଲଅଲ୍ଲକୁମ୍ ତଜକ୍ କରୁନ୍ ଉୟକୁରୁଲ୍ଲାହା ସୁୟକୁରୁକୁମ୍ ଓଦ୍ଓହୁ ସୁସ୍ତଜିବ୍ ଲକୁମ୍ ଓଲୟିକୁରୁଲ୍ଲାହି ଅକ୍ବର ।

❖❖❖ ❖❖❖ ❖❖❖ ❖❖❖ ❖❖❖ ❖❖❖

Khulasa Khutba Juma Huzoor Anwar a.b.a
9th May 2025

Translated to Odia by : Moulavi Anwar Ahmad Khan